

med de snævert „klassiske“ Idealer, har han vist ved fortrinlige Kommentarer til et Par af hans Dramaer. I det hele er den græske Poesi hans egenlige Arbejdsfelt; Forstaaelsen af de homeriske Digtes Tilblivelse, af Lyrikens Overleveringshistorie, af Aischylos, Pindar og den alexandrinske Digtning skylder ham mere end nogen anden Philolog i nyere Tid. Hans Interesse for Oldtidskulturens historiske Udvikling har ført ham til med særlig Forkærlighed at beskæftige sig med den alexandrinske Tid, som den foregaaende Generation af Philologer havde forsonet, og sit enestaaende Kendskab til alexandrinsk Poesi har han beredvilligt stillet til Raadighed for de engelske Udgivere af de paa dette Omraade særligt rige Papyrusfund, der er kommet for Dagen ved Grenfells og Hunts Udgravninger i Ægypten; det er et Emne herfra, nogle ny og endnu ikke udgivne Digte af den toneangivende alexandrinske Digter og Kritiker Kallimachos, som vil blive Genstand for W.s to Forelæsninger paa Universitetet.

W.s Studier omfatter dog ogsaa endnu senere Perioder af græsk Aandsliv; det omtalte Legat bestemte han til at bekoste Udgivelsen af nogle græske Kirkefædre fra Oldtidens sidste Aarhundreder.

W. har som berørt ikke forsmaaet det philologiske Detailarbejde med Tekstkritik og Fastslaaen af Overleveringen; han har saaledes leveret kritiske Udgaver af Kallimachos og, i en engelsk Samling, af Theokrit. Desuden er hans lagttagelser over græsk Metrik grundlæggende, og med de græske Indskrifter har han beskæftiget sig saa indgaaende, at Ledelsen af Berliner Akademiets Udgivelse af dem er tilfaldet ham, og mangen Udgave af Indskriftudbyttet fra de senere Aars Udgravninger skylder ham det bedste.

Men han har, som den overlegne Forsker han er, altid forstaaet at stille Detaillerne i Helhedens Tjeneste, og enhver Undersøgelse fra hans Haand beriger vor Forstaaelse af græsk Kultur; hans Behandling af det for nogle Aar siden fundne Skrift af Aristoteles om Athens Forfatning udvidede sig saaledes til en paa mange Punkter revolutionerende Skildring af Attikas ældre Historie og dens Overlevering.

Hans Fremstillingsform er, ogsaa i disse strengt videnskabelige Værker, beundringsværdig, levende og fængslende, stærkt personligt præget og veltalende fri for Pedanteri i enhver Skikkelse; saadanne Ting som hans Indledninger til Euripides' „Herakles“, der er vokset op til en hel Dramaets Udviklingshistorie, til samme Digters „Hippolytos“ eller til Aischylos' „Choephorerne“ kan trods deres videnskabelige Lødhed læses af enhver, der interesserer sig for græsk Poesi. Men W. har ogsaa benyttet sin Fremstillingskunst til at popularisere Philologiens Resultater. I hans „Reden und Vorträge“ (Berlin 1901) foreligger der en lille Samling af indholdsrige og formfuldendte Universitetstaler og populære Foredrag, der giver et godt Begreb om hans store Evne til at gøre selv ret afsides Emner tiltrækkende ved et vidtskuende Blik for deres Sammenhæng i det store. Den første Afhandling i Samlingen behandler Spørgsmaalet, hvorledes man skal oversætte de klassiske Forfattere, under ny og tankevækkende Synspunkter; sine Teorier paa dette Omraade har W. praktiseret i en Række Oversættelser af græsk Poesi, især af Aischylos' og Euripides' Tragedier, som kommer i Oplag efter Oplag og er det bedste Middel til at udbrede Forstaaelsen af disse Værkers uforgængelige poetiske Værdi ogsaa udenfor Fagmændenes Kredse. I det

store Værk „Die Kultur der Gegenwart“, der omtrent svarer til vort „Verdenskulturen“, om end Maalestokken er langt større, har W. skrevet en Oversigt over den græske Litteraturs Historie, som er overvældende rig paa ny Tanker og Synspunkter og især for den alexandrinske Tid giver det klareste Totalbillede, der eksisterer; ogsaa Forfatterens dybe Beundring for Platon kommer deri smukt til orde.

Den mundtlige Form behersker W. i ligesaa høj Grad som den skriftlige; hans veltalende Forelæsninger for Studerende af alle Fakulteter ved Berliner Universitetet samler bestandigt en stor og broget Tilhørerkreds.

Naar han nu ved vort Universitet vil tale over et Emne, der baade er nyt og ligger indenfor et Omraade, hvor han er den anerkendte Mester, vil ikke blot Fagmænd men enhver, der har nogen Interesse for Digtetekunst og overhovedet Aandslivets Udvikling, have usædvanlig Nydelse og Udbytte deraf, foruden at der vil være en sjelden Lejlighed til at faa et førstehaands Indtryk af en af den moderne Aandsvidenskabs Største og en vindende og fængslende Personlighed.

Wilamowitz har bestandigt bevidst arbejdet paa at fjerne alle nationale Skranker indenfor Videnskaben, hvor de kun gør Fortræd. Den Beredvillighed, hvormed han har efterkommet Indbydelsen til at tale i København, er kun et enkelt Udslag af den Velvilje, hvormed han omfatter Danmark og dansk Videnskab, en Velvilje, som han gentagne Gange har givet Udtryk baade i Ord og Gerning. Der er da al mulig Grund til at være ham taknemlig og byde ham hjerteligt velkommen.

J. L. Heiberg

DEN BEDSTE KÆRLIGHED

AF VILLIERS DE L'ISLE-ADAM

FRIT OVERSAT AF ASTRID JUEL-NISSEN

VILHELM KERLIS var, hvad man kalder, et virkelig lykkeligt Menneske. Han var født under en heldig Stjerne, og faa Mennesker var saa lykkelige i sin Kærlighed som han. Og dog er hans Historie ganske jævn og ligetil!

En smuk Septemberaften i 1882 mødtes Yelva og Vilhelm første Gang ved Leddet ind til den store Eng tæt ved Rennes i Bretagne. Yelva var køn, og hun var kun seksten Aar. Hun var eneste Datter af en fattig Mejerske, som boede i den lille Flække Bloisfleury tæt ved Byen.

Hun var for hjemgaaende med hele sin Hjord: to Kvier og seks Faar. Større var den ikke.

Vilhelm, en fiks, ung Knøs paa atten Aar, var Søn af Skytten hos Baron Quelern. Han var ogsaa for hjemgaaende med sit Vildt i Jagttasken. De saa paa hinanden og undrede sig over, at de ikke havde set hinanden før, for Flækken laa kun et Par Mil fra Skyttens lille Hus. Luften omkring dem var fyldt med Duften af Luzerne og mejet Korn med Blomster iblandt. De snakked lidt sammen.

Yelva gav Vilhelm de Kornblomster, hun havde stukket i Bæltet, og Vilhelm forærede hende en dejlig, rød Agerhøne. Inden de skiltes, aftalte de at mødes næste Dag. Yelva var straks parat. Hendes Moder havde sagt, at hun snart var gammel nok til at gifte sig, og Vilhelm faldt øjeblikkelig i hendes Smag.

Og saa mødtes de da næste Dag ikke langt fra Bloisfleury paa en lille Skovvej, hvor Efteraaret havde lagt et Tæppe af gyldne Blade. Haand i Haand gik de og betroede hinanden deres smaa Hemmeligheder uden en Gang at tænke paa, at de elskede hinanden. Fra den Dag saa Vilhelm daglig Yelva lige til henimod Slutningen af Oktober, og for hver Dag kom han til at holde mere og mere af hende.

Han var en alvorlig og trofast Natur, ren og uskyldig og fuld af Tro paa alt det Gode i Livet. Yelva var glad og munter, sang som en Lærke og pludrede som en Kalkun; hun var bare lidt for lattermild. Og saa en skønne Dag var de forlovede. De kysede hinanden som to Børn og gav sig til at lægge Planer om, hvor de skulde bo, naar de blev gifte, og hvor rart de skulde have det.

Vilhelm holdt sin Hemmelighed for sig selv. Han fortalte den end ikke til sin Fader; saa naar den gamle Skytte saa sin Søn endnu mere alvorlig end ellers, mente han, det kom sig af, han snart skulde udskrives til Soldatertjenesten, og det kunde der forresten være noget i. Den gamle Skytte, der havde været Sergent i sine unge Dage, gav sin Søn mange gode Raad, om hvordan han skulde te sig blandt de andre Soldater.

* * *

Vilhelm elskede Yelva inderligt, oprigtigt, af hele sit varme gode Hjerter uden nogensinde at tænke paa, at hun slet ikke elskede ham paa samme Maade, at hun overhovedet slet ikke var i Stand til virkelig at elske. Hun var forelsket i ham, men heller ikke mere. Undertiden havde hun Lyst til at le rigtig hjerteligt af hans gravalvorlige Kærlighed, som hun manglede enhver Forudsætning for at forstaa, og til Tider var hun helt træt af den og ønskede, at Vilhelm var „lidt mere morsom“, men saa slog hun sig til Taals med, at en vordende Ægtemand vist skulde være saadan — til at begynde med.

Da Indkaldelsesordenen kom, og Vilhelm skulde til at drage afsted, var det egentlig snarere Venskab end Kærlighed, hun nærrede for ham. Men de veklede dog Ringe, og hun lovede at vente paa ham. Fem Aars Trofasthed! Var det ikke som at tage en Drøm for Virkeligheden at tro, at hun kunde staa for den Prøve? Men det faldt ikke Vilhelm ind med en Tanke at tvivle paa hendes Ord.

Afskedens Øjeblik kom, og idet han kysede hende, sagde han: „Du skal se, jeg kommer tilbage som Løjtnant med Kors paa Brystet.“

„Aa, min egen Vilhelm,“ svarede hun i en saa inderlig Tone, at hun blev aldeles forbavset over det selv, — „hvis du falder i Krigen, saa lover jeg dig, at jeg vil gaa i Kloster.“ — Han knugede hende ind til sig: det var jo det Løfte, han havde haabet paa uden at turde bede hende om det. Med hele sit varme Hjertes Ømhed trykkede han hende et Kys paa hvert Øje. Nu var deres Pagt beseglet. Det var som om de allerede var Mand og Hustru. Hver Uge skulde de skrive til hinanden.

Sandheden er den, at Yelva allerede i Aanden saa sin kønne Kæreste i Officers-Uniform, og det kunde hun ikke staa for. Saa skiltes de med Taarer i Øjnene. Det eneste Billede, de havde af hinanden, var et lille Fotografi, en omrejsende Fotograf havde taget af dem for næsten ingenting.

Vilhelm blev sendt med sit Kompagni til Algier, helt nede i Afrika.

* * *

De første Breve var til ubeskrivelig Glæde for dem begge to; det var næsten ligesaa dejligt som deres første Møder. Det, at Vilhelm var saa langt borte, gjorde ham til saadan en Slags „forbudne Frugt“ for Yelva, noget hun ikke kunde faa fat i, hvad Øjeblik hun lystede, og som hun netop af den Grund længtes efter.

Og saa var der naturligvis ogsaa det, at de nu højtidelig havde givet hinanden deres Løfte.

Men efter et halvt Aars Forløb begyndte Yelvas Standhaftighed at røkkes lidt. Det var allerede meget, den havde holdt saa længe! Ensformigheden og Ensomheden begyndte at kede hende, og det Ord, hun havde givet, tyngede paa hende som en Lænke. Nu var hun igen gaaet ned til Venskab og ikke andet. Men i hendes Breve — den eneste Adspredelse hun havde — var der ingen Forandring at mærke; hun var jo efterhaanden bleven vant til de kærlige Vendinger. Vilhelms Breve viste, at han mere og mere kun levede i Mindet om hende — og i Haabet om et Gensyn. Men det vilde vare halvfemte Aar endnu! — Undertiden gav hun sig til at gabe bare ved at tænke paa det.

Imidlertid døde Vilhelms Fader, den gamle Skytte Kerlis, efterladende sig nogle sammensparede Skillinger, som Vilhelm igennem et Brev anbragte i en Sparekasse. Nu havde de da lidt at begynde med!

For Yelva og hendes Moder var det en Lettelse at blive af med den gamle. Madam Blein saa endnu helt godt ud, og sød og venlig var hun. Det varede ikke ret længe, før hun begyndte at blive noget let paa Traaden.

Det var ikke det bedste Eksempel for Yelva, og en Aften efter et Bal, hvor hun havde moret